

מסורת הש"ס

(א) [למקן פה: פי. מוטות
י.א. (ב) ולעיל פי. י.א. (ג)
(ד) וחסד י.א. (ה) ולעיל פה:
ע"ש פסחים י.א. (ו) ע"ש
(ז) ולעיל פי. י.א. (ח) ע"ש
(ט) וחסד י.א. (י) ע"ש
(יא) ולעיל פי. י.א. (יב) ע"ש
(יג) כתיב ל.א. (יד) ע"ש
(טו) י.א. (טז) ע"ש
(יז) וחסד י.א. (יח) ע"ש
(יט) ומחבר י.א. (כ) ע"ש
ע"ש.

תורה אור השלם

1. איש איש מורע אהרן
ודוא צדוק או יב
בקרשים לא יאכל עד
אשר יתיר והגביל בכל
טמא נפש או איש אשר
תצא ממנו שכבת זרע:
ויקרא כב ד
2. אל תאכלו ממוט נא
ובשל מבשל במים כי
אם עלי אש ראשו של
ברצו ועל קרבן ולא
ותיררו ממוט עד בקר
והקטר ממוט עד בקר
באש השחתה
שמות יב ט
3. לא אכלתו באני ממוט
ולא בערתי ממוט בטמא
ולא נהתי ממוט למת
שמעתי קול ה' אלקי
עשיתי ככל אשר
צויתני: וברבים בו י
4. וידבר ה' אל אהרן
קשר בני ישראל לך
נתתם להמשה ולבניך
ליקח עולם:
בבבב יח יח

הגהות הג"ח

(א) נמי כהנה למת לי
(אבל) מפשר חוקים: ויב
פ"ה דלמא מפשר כ"ו:
(ג) חסד ד"ה הכי נתיב
פי' כמחוסר כפורים יבטור
וי' לית ויתת לא נחמק:
(ד) ה"ה מה ופי' שכן
במק"כ כ"ל ואלת סמ"ך
נחמק: (ד) ד"ה מה ופי'
ומחוסר דלעיל ק"ל כ"ל:
ותיב דלמא נחמק:
(ס) ה"ה ליקח ופי' הכל
הכי כפ"ך:

הגהות הגר"א

[א] נמי ודלפי עליה דר'
עקיבא ח"ת' וכמה דחקו
מה ההמשה:

הגהות מורה"ב

רנשבורג

[א] חסד ד"ה מה לנפיש
ופי' יב ע"י מנחת מ'
ע"י חסד ד"ה ח"ן לוקח
ופי' וד"ה:

הערל פרק שמיני יבמות

עד.

עין משפט
נר מצוה

נה א מ"י פ"ד מלכות
פ"ה לחומה ל' י'
גו ב מ"י פ"ד מלכות
תרוסת הלכה י'
ויפ"ה לכה א שו"ש י'
סוף של סמ"ך י'

תוספות שונים

תלחא ממנו חסדי מעשר
מד לנפיה למעט מעשר
לאשון שומר כלימנות:
ואיבא ליקח לי ארון
ותכריכן ח"ל בר הונא בר
יהושע ממנו חסדי ותימה
דהאמת כן הוא דרשין
ואפילו ממנו חסדי ליקח
למת ליקח לי ארון ותכריכן
וי"ל דה"ק ותימה ליקח
לי ארון ותכריכן דוקא.
ח"ל בר הונא ממנו חסדי
ואפילו ממנו חסדי ליקח
לי ארון ותכריכן דלמא:
אחת תרומה טהורה ואחת
תרומה טמאה. ותימה
דהאמת כהן כל פסולי
המקדשין אמרין אמת
תרומה טהורה ואחת
תרומה טמאה וי"ל דה"ק
והא אחת האם דה"ק נמי
משמרת תרומותו דמיירי
בשמירת תרומה קאמר
אחת תרומה טהורה ואחת
תרומה טמאה לליא למימר
דק"י אמתה דה"ק לא ש"ך
עממיה שמר לגמרי
אלא. אכל הכל דר"ל
דלמא תרומה להסקה חת
בשכ"ך ק"י דר"ש אמת
תרומה טהורה ועממיה יוד
דלעיל תליה לאו עממיה
כפ"ה אלא מילין לא
אזכרין ולא דרשין:

מוסף רש"י

איש איש. מורע אהרן
והוא נזעזע לו זב. לרבות
את הערל. שבוט טמאה
שלא יאכל תרומה אם כהן
הוא: תיב"ה י'
ק"ל תרומה טהורה. דכתיב
וזה השם וזהו וזהו
יאלץ מן הקדשים וביט
תרומה דמי ליה כהניב
שנת. ור"י ע"ג. שרפת
אונן ומחוסר כפורים.
כפ"ה לחומה י.א. ק"ל.
הוא ופי' אונן אכור כב.
דלא כתיב כהן קה"ל אלא
כק"י מנח: ותיב"ה י'
למדון ומשיבין. גרס
שזו שאינה מופנה שמי
נדרים אלא מזה אחד למדון
ממנה אם אין להשיב. אכל
אם י' להשיב משיבין. ונח
ק"ל ויב"ה ע"ג.

אונן מותר בפרה. ללא גרע מטובל יוס ואע"ג דלונן אכור
במעשר וטובל יוס מותר היינו לאכילה אבל לנגיעה מתייבא
ש"י: דכ"י גרים בקונט' שרפת אונן ומחוסר כפורים כשרה וגרים
נמי תנא ריבוק הבבלי היא. ומדקדק דמדפליג אהנא דלעיל במחוסר
כפורים הוא הדן בערל דכ"י דקשה
לפ"י דמה ענין זה אכל זה דמשום
דמכשר במחוסר כפורים (ג) לא
ישכיר בערל ועוד דלייתי מבתייתא
דלעיל דמכשרא כהניא ערל או
מדכ"י אליעזר בריש פירקין (ד) ו
(ה) דלא מרנה ערל כי טמא ולספרים
דגרסי הכל שרפת ערל ומחוסר
כפורים פסולה יוסף הבבלי אומר
ערל כשרה מחוסר כפורים פסולה
וגרסינן יוסף הבבלי הוא הוה נחמ'
דמייתי מכהל ולא מההיא דלעיל
דנחמ' ליה לחימיי שס התנא דמכשר
כהניא אכל אמר ר"י דלי אפשר
לגרסן כל דכפ"י דחזמים (ד) וד' (ה)
מוכח דיוסף הבבלי ורבנן פליגי
במחוסר כפורים וגרסינן נמי אונן
במקום ערל וכו"ל דלי הוה גרסינן
כגירסת הקונט' והוה גרסינן כלאן
ויבזמים (ד) וד' (ה) ערל כהני אונן
הוה נחמ' ביה אפ"כ ב"י. ה"מ
למימר שכן (א) פנקע"ס:

ונוהגין בשאר שני שבוע ואין להם פדיון מה
שארין כן במעשר ש"מ ת"ש נשתתירו בו ציצין
המעכבין את המילה הרי זה אינו אוכל לא
בתרומה ולא בפסח ולא בקדשים ולא
במעשר מאי לאו מעשר דגן לא מעשר
בהמה מעשר בהמה היינו קדשים ולישמך
מי לא תגן פסח וקתני קדשים בשלמא פסח
וקדשים צריכי דאי תנא פסח משום דערלות
בפסח כתיבא אבל קדשים אימא לא ואי תנא
קדשים ה"א מאי קדשים פסח אלא מעשר
בהמה למה לי (ב) אלא מעשר ראשון (ו) ור'
מאיר היא דאמר מעשר ראשון אכור לזרים
ת"ש מדרתני ר' חייא בר רב מדפתי ערל אכור
בשתי מעשרות מאי לאו אחד מעשר דגן
ואחד מעשר בהמה הכא נמי מעשר ראשון
ור' מאיר ת"ש אונן אכור במעשר ומותר
בתרומה ובפרה טבול יוס אכור בתרומה
ומותר בפרה ובמעשר מחוסר כפורים אכור
בפרה ומותר בתרומה ובמעשר דא"ר יצחק
ניתיב ערל אכור בתרומה ומותר בפרה
ובמעשר האי תנא דבי רבי עקיבא היא
דמרכי ליה לערל כטמא דתניא ר' עקיבא
אומר איש איש לרבות את הערל ומאן
תנא ואו דפליג עליה דרבי עקיבא תנא דרבי
יוסף הבבלי היא דתניא א"ר שרפת אונן
ומחוסר כפורים כשרה רבי יוסף הבבלי
אומר אונן כשרה מחוסר כפורים פסולה ואף
ר' יצחק סבר ערל אכור במעשר דא"ר יצחק
מנין לערל שאכור במעשר נאמר בממנו
במעשר ונאמר ממנו בפסח מה ממנו
האמור בפסח ערל אכור בו אף ממנו האמור
במעשר ערל אכור בו מופני דאי לא מופני
איכא למיפרך מה לפסח שכן חייבין עליו
משום פיגול ונותר וטמא לאי אפניו מופני
מאי מופני ר' אמר רבא א"ר יצחק תלחא
מומנו כתיבי כפסח דלגופיה וחד לגופיה
שור וחד למאן דאמר בא הכתוב ליתן לך
דכתיב נותר כתיב נמי ממנו ולמאן דאמר ליתן לו כקר שני לשריפתו אידי
דכתיב עד בקר כתיב נמי ממנו תלחא ממנו כתיבי במעשר חד לגופיה וחד
לדרכי אבהו א"ר יוחנן וחד לדריש לקיש דאמר ריש לקיש א"ר סמיא מנין
למעשר שני שנמא שמותר לסוכו שנאמר ואלא נתתי ממנו למת למת הוא
דלא נתתי הא לחי דומיא דמת נתתי איזה דבר ששוה בחיים ובמתים הוי
אומר זו סיבה מתקוף לה מר זוטרא ואימא ליקח לו ארון ותכריכים
אמר רב הונא בריה דרב יהושע ממנו מגופו רב אישי אמר לא נתתי
דומיא דלא אכלתי מה להלן מגופו אף כאן מגופו ואכתי מופנה מצד
אחד הוא הניחא למאן דאמר "למדון ואין משיבין אלא אמר"ל למדון
ומשיבין מאי איכא למימר תן דרבי אבהו מדרב נחמן אמר רבה בר
אבא נפקא א"ר דאמר רב נתמן אמר רבה בר אבא רבא בר אבא דכתיב ואני
הנה נתתי לך את משמרת תרומותי כ"ב בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת
תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה ואמר רחמנא לך שלך תהא להסקה
תחת תבשילך: וכל הטמאים כו': מנא הני מילי א"ר יוחנן משום ר' ישמעאל
אמר קרא איש איש מורע אהרן והוא צרוע או זב וגו' אי זהו דבר ששוה
בזרעו

חד לגופיה. או אל תאכלו ממנו נא
דלי אל תבז ממנו ה"א דלמאזת
ומרוס (א) דכתיב לעיל קאי:
מנין למעשר שני שנמא שמותר
לסוכו. דס"ך דאכור משום
שמענר בטומאה: ליקח לו ארון
ותכריכים. אע"ג כהניא דרשי ליה
להכי נמס' מעשר שני (פ"ה מ"ב)
הכל (ס) פ"ך דלמא דוקא להכי
הוא דלמא אכל סיבה אכורה לפי
שמענרו בטומאה ומשני דממנו מגופו
דמשמע נמי סיבה: תהא אהסקה
תחת תבשילך. אע"ג דכפרק כל פסולי
המוקדשים (וכתוב דף לה. וסס) מוק'
לה בתרומה תלויה דבעיא שימור
במקנא לא קאי התם הכי א"ג התם
דרש משמרת דלא קאי אטמאה
אכל לך קאי אכולה תרומות:
אזינה

לא נתתי ממנו למת לא כסיבה קאמר אלא כך הוא מתודה לא קניתי ממנו ארון ותכריכים
למת אפילו בשמנואל דלא יכלתי
ואשמעינן דאף על גב דמעשר טהור לא ניתן אלא לאכילה ושמיא וסיבה אם נעמא מותר לחללו לקנות ממנו חלוק: מופנה
מזה אחד. דההוא דפסח מופנה לגזירה שיה אכל דמעשר טהור אלא לאכילה וסיבה להו: הניחא למאן דאמר. פלוגתא דרבי ישמעאל
ורבנן היא בהפלת במס' נדה (דף כ"ג): כך דרבי אבהו. דמפיך מד מנינו למישרי הדלקה בשמן תרומה שנמא מדרכ נתמן נפקא:
בזרעו

למאן דאמר רבא א"ר יצחק תלחא
מומנו כתיבי כפסח דלגופיה וחד לגופיה
שור וחד למאן דאמר בא הכתוב ליתן לך
דכתיב נותר כתיב נמי ממנו ולמאן דאמר ליתן לו כקר שני לשריפתו אידי
דכתיב עד בקר כתיב נמי ממנו תלחא ממנו כתיבי במעשר חד לגופיה וחד
לדרכי אבהו א"ר יוחנן וחד לדריש לקיש דאמר ריש לקיש א"ר סמיא מנין
למעשר שני שנמא שמותר לסוכו שנאמר ואלא נתתי ממנו למת למת הוא
דלא נתתי הא לחי דומיא דמת נתתי איזה דבר ששוה בחיים ובמתים הוי
אומר זו סיבה מתקוף לה מר זוטרא ואימא ליקח לו ארון ותכריכים
אמר רב הונא בריה דרב יהושע ממנו מגופו רב אישי אמר לא נתתי
דומיא דלא אכלתי מה להלן מגופו אף כאן מגופו ואכתי מופנה מצד
אחד הוא הניחא למאן דאמר "למדון ואין משיבין אלא אמר"ל למדון
ומשיבין מאי איכא למימר תן דרבי אבהו מדרב נחמן אמר רבה בר
אבא נפקא א"ר דאמר רב נתמן אמר רבה בר אבא רבא בר אבא דכתיב ואני
הנה נתתי לך את משמרת תרומותי כ"ב בשתי תרומות הכתוב מדבר אחת
תרומה טהורה ואחת תרומה טמאה ואמר רחמנא לך שלך תהא להסקה
תחת תבשילך: וכל הטמאים כו': מנא הני מילי א"ר יוחנן משום ר' ישמעאל
אמר קרא איש איש מורע אהרן והוא צרוע או זב וגו' אי זהו דבר ששוה
בזרעו